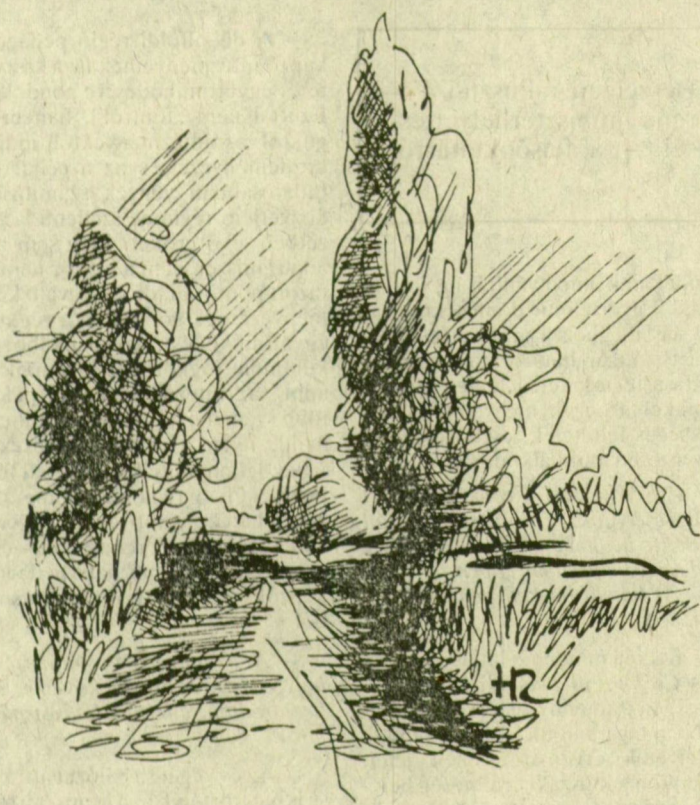

HORVÁTH ZOLTÁN RAJZA

BELÁNYI GYÖRGY

Jobb is

A szorgos asszonyok bort, bűzát töltenek korsókba, de lassanként megtelnek a gőzölgő csatornák is. Ha elkerítenék a szívünket, vagy csupán más helyre tapasztanák, akkor sem lehetne részvétlenebb a világ, akkor sem illelne jobban, hogy a lomb közt tetszése szerint ájtár a szél. Felidézem arcom, hogy a madarak is lássák, mint szorítja homlokom fölé szép, fegyvelmezett súlyát az ég. Ha még vagy, az ablak pontosan összefogja hiányod. Így hát csak leválnak rólam, le a napok, és külön szobákban rakják föl arcod, külön szobákban hordják lépteid, s külön szobákban nyitják meg fekhelyed. A tükrökben pedig azt hagyják csak, ami kedvükre való.

Aztán termékenyvé válhat még egy néma súlyára fogyatkozó tárgy is. Majd magukra emlékeznek csupán a mítoszok, és a föld más értelmet nyer a fűkkel, más ég alá nyomakszik nap mint nap. Megmondanám, hogy meddig tarthat ez így, de hát hallgatag, telt korszokhoz kellene mérnem a szavaim. Jobb is, hogy csak a szél dobálja szívemet, míg a helyemre távoli, nagy edényekből irgalmatlan hull, hull már a békesség.

A vonal megszakad

Zamfiri báván üldögélt a szerkesztőségi asztal mögött, s a falat nézte. Időnként megírt egy hírt, később nagy levegőt vett (rosszullett ellen néha használt), és lebonyolította a telefonozást a soros olvasóval, ki üzenetet hagyott, hogy föltétlenül hívja vissza, mert meg akarja neki mondani: minden, amit Z. leír, szemenszedett hazugság, maga Zamfiri cégéres gazember, „de nemsokára jó helyen lesz”, fújtatót a hang. „Épp most intézkedtem, már indulnak magáért...”

A vonal itt megszakadt. „— Vajon kik indulhatnak értem?”, kérdezte Zamfiri a mai újságtól (benne: a Tanácsadószolgálat): ismét fölrikolt a telefon, egyhuzamban, élesen. — Gyakornokom, maga az? — kérdezte a kagyló. — Adom a hívót... Távrécsegés.

— Halló? — Zamfiri idegesen rázta az asztal alatt a lábát. — Halló, itt...

— Tudom, hogy te vagy az — bűgta a távolból egy kellemes hang (szóke, női). — Én pedig Anikó vagyok... Igen, az Anikó.

Anikó

Fogadjunk, barátaim, nem is sejtitek, ki az Anikó! Nem csoda, mert Anikóról elmondani, hogy ki ő: képtelenség, nem lehet. Általában igen szép nő, néha csúnya, időnként meg érdekes; hangulata változó, mint a folyóvizek, csillagok állása, bár függ a hold-hónapoktól is. — Nem tudok én rajtad kiigazodni, nem is fogok tudni soha — mondta neki barátja, Maramica, és hajnalonként, ha napsugárcsík tűzött az ágyra, Anikóval álmodott... Mert Anikó fény volt, Anikó árnyék, kontraszt s az áttűnés, maga a magyarázni nem lehet, de kétségtelen, adott tény.

Intés nélkül húzódtott le mellém. — Szálljon be! — szolt ki a lehúzott ablakon.

— Elvinne egy darabon? — kezdtem a szokásos szöveget.

— Szálljon már be! — vágott közbe. Ne keresse magát.

— Csak ide megyek a következő városba — kászálódott vonakodva az első ülésre.

Hangtalanul csukódott az ajtó.

A férfi sötét szemüveget kotort elő zakója zsebéből. Látszólag teljesen megfelfedkezve rólam, gépies mozdulatokkal lökdöste a váltót egyre magasabb fokozatba. A sebességmérő mutatója egykedvűen haladt a száz-as szám felé. Majd tovább. A százötvenesen állapodott meg. Ej-ha! Ez aztán az autó.

— Milyen márkájú? A-a kocs! — próbáltam észrevétni magam. Semmi válasz.

— Nem láttam rajta feliratot, azért kérdezem.

— Nincs neve. Új széria — szolt meg és unott hangon folytatta — Két ajtós, négyüléses. Többet nem mondhatok. Nem tudok.

Hm. Hát ez különös. Ül egy autóban. Vezeti. És semmit nem tud róla. Némán haladtunk. Kinn az alföldi táj egyhangúan ismételte önmagát.

— Gyakran jár erre? — tereltem másra a szót.

— Nem. Először és talán utoljára.

— Nem is éri meg — bólogattam. Unalmas egy vidék. Én már megszoktam. Talán szeretem. Nem is tudom. Ha hosszabb ideje távol vagyok, hiányzik. A fene érti ezt. És hová tart, ha szabad kérdeznem?

— Nem tudom. Amerre az út visz.

Ez igen. Autóztat. Bele a vakvilágba.

— Valami célja csak van?

— Mindig akad valami.

— Például?

— Magát elvinni a városba.

— Igazán köszönöm, de nem hiszem, hogy ez a cél vezérelte ide.

— Miért ne? Igenis ez a célom. A küldetésem. Hogy elvigyem a városba. De nem azon az úton, amelyiken általában szokott. Egy másikon.

Ez örült!

— Igazán kedves, de én inkább kiszállok.

— Nem! Most már nem lehet. Végig kell menni. Tartozik nekem ezzel, ha már idáig elhoztam. Kell lenni itt egy új útnak.

— A sztráda. Most épül — szoltam el magam.

— Nagyszerű.

— De azon nem lehet menni. Nincs átadva.

— Nem baj! Majd mi felavatjuk.

Óvatosan hátradőltem a puha ülésen. Fejem a párnának támasztva próbáltam rendezni gondolataimat. Csak nyugalom. Nyugi. Semmi pá-

MÁRTON MIKLÓS

Próbaút

nik. Nagyobb bajból is kilábaltam már.

— Na itt is vagyunk. Menni fog ez simán — kanyarodott rá a lezárt útra.

Örült tempóban kezdett hajtani. A mutató száznolcvan-kétszáz között ingázott oda-vissza.

— Tudja mit? Ez lesz a próbaút. Meg kell tudnom, mit bír a kocs! Ki kell hoznom belőle mindent. Abban a forgalomban ez nem lehetséges. Ezen viszont senki sem akadályozhat. Maga sem. Érti?! — villant rám a sötét szemüveg. — Örüljön, hogy részese lehet ennek a kalandnak.

Majd kissé megenyhülve folytatta.

— Nem különös érzés, hogy rajtunk kívül nem közlekedik itt senki?

— De az! Félelmetes! — bólogattam élénken. Közben éreztem, hogy a veríték végigfolyik a hátamon. Nagyokat nyeltem, hányingerrel küszködtem.

— Álljon meg! Rosszul vagyok! Hányanom kell!

DARVASI LÁSZLÓ

Neve nincs. Egyetlen

Ölj meg ezért a szóért.

A mozdulat megelőzi a kezeket, így készül egy világ, amiben egyetlen szót sem érsz el, de mindig keresztyűnyúlás a halálón.

Miért arról írhatok csak, akit szeretek.

A nő, aki már az első lapon magára talált, most simítja saját, kimondott gömbölyűségét, és bármikor férfi lehetne

Ez az a bűn, amit a számban találtam, ölj meg, és annyira megörültem, hogy neked adnám a szarvam. Veled élek, mintha a saját, kimondott testem lennél; napokig velem nyújtózik egy mell,

játszik vonásnyi szemceruza, ajaknyi rúzs, az esküdték pedig, ölj meg, abba a vázába raknak, hová csak egy letört, hangokkal díszített férfit szokás. Pedig nem mutat sz kezemnél magasabb házat,

ahol élsz te is, egy könyvben, egy naplóban, hol naponta átsétálsz a sziklakerten, megörödsz a sziklarózsát, próbálsz a sziklaszárnnyat, a sziklát. Meg akartam mutatni, milyen súlyos egy nő,

ölj meg, és a bűnből szikla kelt, s a sziklát, mint táncosok léptei, befutja az aureola. A büntetésem lett. Neve nincs. Egyetlen hosszú mondatból hallom, hallgatom a nevetését.

— Már ott is vagyok. Anikó.

...Trolí vitte át a hídon, rakta le a műv. ház előtt.

A tévedés

Két hét múlva Zamfiri már csak árnyéka volt önmagának, azaz minden úgy alakult, ahogy eltervezte. Kábán mászkált a városban, az autósok figyelmébe ajánlotta önmagát, „hát veled mi van”, állította meg egy régi ismerős, „háromnegyedik tíz”, mondta Zamfiri... Anikó beépült az életébe: hősünk azt evett, amit Anikó, azt ivott amit Anikó (semmit), azt olvasott, amit Anikó, azt gondolta, amit Anikó, tehát mindig Anikóról gondolkodott, akár maga Anikó.

— Te, ez neked jó? — kérdezte dühösen (telefonon át, előben nem merte volna: teljesen elgyávította ez a nő); „nekem jó”, bűgött a felelet, „nektek viszont nem jó, s mégis jöttök hozzám: állandóan, mindig és sokan... Mindent adtok, semmit sem kaptok; hosszú-hosszú sorban járultok elélem.”

Zamfiriban szétgyökerezett a fájdalom. — És... És miért jó?

— Mert csak — így a hang, s Zamfirinak úgy rémlett, Anikó arca pirossá lett a vonal túlsó végén, és alighanem összeszorítja a combját.

„Most már... Most már tudom, ki jött el értem...” — Apage. Anikó — mondta Zamfiri, sikoltást várva a kagylóból, ropogó zsaratnok tüzes hangjait, kénközsagot, pokolvárt... Tudta: Anikó füstté válik a kegyes szavak hallatára, nem lehet más hiszen, mint a pokol köve.

De a kagylóból nevetés hallatszott. Csöppet sem sátni, inkább csak jókedvű. — Tévedtél — mondta Anikó —, nem vagyok ördög.

DÉVAI CSABA

Aki az emberért eljön

— Anikó eddig kétszázezer-nyolcvanhárom emberrel hitette el, hogy másnap lefekszik vele — mondta Németh Feri. — Ehhez képest soha senki hozzá egy ujjal sem nyúlhatott. Anikónak ugyanis nem az kell, ami egy nőnek általában, hanem... hanem... Hát ilyen nő az Anikó; mély résztvevő, Zamfiri.

Kék lagúna

Ez volt a múlt. És most pedig:

— Hogy kicsoda?... Anikó?... Tényleg te vagy, Anikó? Nahát, meg sem ismerem a hangod... Honnan beszélsz? Egy fülkéből, a műv. ház elől? Hogyhogy nem vagy Egerben? Mióta vagy itthon?... Meg egyáltalán, mi van veled, illetve ki, hogy és mit élsz, mesélj... — Anikó tehát elmondta: félétet ismételt (tanárképző főiskola, Eger), a fél csoport nem vizsgálható: nem jártak előadásokra, túl sok kataljuk gyűlt össze („nyilván távernáztak, valamint...” — vélte Zamfiri), visszatapsolta hát őket Homály docens, a rém. A kollégiumban nem lakhattak tovább, ki merre látott, arra ment, most pedig...

— És most? — kérdezte megrettenve Zamfiri..

— Élek, Zamfiri, mégpedig jól élek. Hazajöttem. Mamó rendes, eltart, süt-főz, mos-vasal rám. Eger óta három kilót visszahíztam. Hazaállítván a két bőrönddel, föl akart pofozni jó atyám, s azt kiabálta: ruha-gyárban a helyem, kezdem is a melót mindjárt másnap. Aztán Mamó kevés híján őt pofozta föl, még csak az kéne, pont a ruha-

gyár! Pár hétig még pihengetek, mondta, biztos ki vagyok borulva, ráérünk valamit addig kitalálni... Azóta tehát bulizok. Ma pediglen moziba mek, teveled. Amit nézünk: a Kék lagúna, szélesvásznú, színes, sikeredett alkotás. A kritika jól lehúzta, föltétlenül meg kell nézni. Meséje izgi, fordulat, erotika lengi át. A jegyek immár a kezemben; tartasz-e vélem, Zamfiri? Velem vagy tőlem? Még mindig az vagyok, ki voltam: Anikó.

„Igen”, bólintott Z., „így mondja mind, akit Anikó valaha is foglyul ejtett: erős fölütésű kezdeményezés, benne ígéret, biztos siker; aztán a végtelenbe nyúló semmi, kétértelműség a köbön, vonzás és taszítás, átok és föloldozás... Sivatat, koponya, láb-szárcsont keresztben, halál. Megszökné nem lehet. S mikor a delikvens elvesztette minden autonómiáját: délibáb támad, faia morgana, s úgy elviszi Anikót, mint a huzat. Szemét egy nő ez, s hogy miért? A titkot most megfejtem.”

— Jer, Zamfiri — így a telefonba Anikó —, ne habozz! Vár a film, benne a tenger, la meér, s a l' amour.

„Megtanulom, miért csinálsz így, Anikó. Tananyag vagy, elsajátítandó. Beváglok, majd te engem ki. — Ó, borzalom.” — Egy pillanat, Anikó!

— Még mire vársz? Rám? Én ott várlak. Csöng immár a muzsicsengő, a nézőtér első-tétől, kezdődik a hirdó.

„Menjek, vagy inkább maradjak? Elindulni felesleges.” Máris megyek, Anikó!

— Ne késlekedj: pereg a film, s a lagúna olyan, de olyan kék!...